

บทที่ 5

นโยบาย และมาตรการรองรับการเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน

เนื่องจากสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคม ทั้งภายในและภายนอกประเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่ประเทศไทยจะต้องก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community : AC) ในปี พ.ศ. 2558 ในบทนี้ จึงนำเสนอถึงนโยบายและมาตรการรองรับการเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน เพื่อให้ทราบถึงทิศทางการพัฒนาในการเตรียมความพร้อมประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ได้แก่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) และนโยบายของรัฐบาลปัจจุบัน ซึ่งเป็นตัวกำหนดทิศทางการพัฒนาของประเทศ ทั้งนี้ยังได้ทบทวนบทบาทหน้าที่และการดำเนินการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสถานการณ์การรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะทางด้านแรงงานที่จะมีการเคลื่อนย้ายอย่างเสรี อันนำไปสู่การวิเคราะห์ถึงทิศทางการพัฒนาและแนวทางการเตรียมความพร้อมของประเทศไทยในการเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนต่อไป

5.1 แนวทางการเตรียมความพร้อมประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นแผนยุทธศาสตร์ระดับชาติเพื่อใช้เป็นกรอบกำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ โดยสอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคม ทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่ประเทศไทยจะต้องก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community: AC) ในปี พ.ศ. 2558 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) จึงได้กำหนดแนวทางการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนไว้ในแต่ละยุทธศาสตร์ ซึ่งสรุปเนื้อหาสำคัญโดยพิจารณาตามสามเสาหลักของประชาคมอาเซียน ได้ดังนี้

**ตารางที่ 5.1-1 แนวทางการเตรียมความพร้อมประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
ตามยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)**

เสาหลักของอาเซียน	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)	
	ยุทธศาสตร์	แนวทางการเตรียมความพร้อม
<p>ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community: APSC)</p>	<p>ยุทธศาสตร์ที่ 5 การสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม</p>	<p>1. ป้องกันภัยจากการก่อการร้ายและอาชญากรรม ยาเสพติด ภัยพิบัติ และการแพร่ระบาดของโรคภัยที่ส่งผลต่อสภาวะทางเศรษฐกิจในระยะยาว จากผลกระทบในด้านความมั่นคงแห่งชีวิต เศรษฐกิจ ความเป็นอยู่ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนในภูมิภาคโดย</p> <p>1.1 <u>พัฒนาศักยภาพและความพร้อมในการป้องกันและแก้ปัญหาข้ามชาติด้านการก่อการร้าย ภัยพิบัติ และ การหลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ</u> เพื่อลดผลกระทบจากการเปิดเสรีและสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ <u>ควบคู่ไปกับการปรับปรุงระบบการเข้าเมือง การจัดระเบียบชายแดน การจัดระบบแรงงานต่างด้าว รวมถึงการแก้ไขปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลที่ชัดเจน ตลอดจนการรักษาผลประโยชน์ของชาติ ทั้งทางบกและทางทะเล</u></p> <p>1.2 <u>เตรียมพร้อมรับภัยพิบัติทางธรรมชาติและเหตุฉุกเฉิน</u> โดยพัฒนาศักยภาพและความร่วมมือภายในภูมิภาค เพื่อพร้อมรับมือต่อเหตุการณ์ฉุกเฉินและภัยทางธรรมชาติ โดยการสร้างความยืดหยุ่นทางธุรกิจ เร่งสร้างความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐและเอกชน เพื่อปกป้องธุรกิจ การค้า และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ผ่านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ</p> <p>1.3 <u>ร่วมมือในการป้องกันการค้าติดเชื้อและการแพร่ระบาดของโรคภัยประเภทที่เกิดขึ้นใหม่ในโลก</u> โดยสร้างศักยภาพในการเตรียมความพร้อมรับการดูแลด้านสาธารณสุข รวมทั้งการแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ</p>
<p>ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC)</p>	<p>ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน</p>	<p>1. <u>จัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบคุณวุฒิวิชาชีพ สนับสนุนการเตรียมความพร้อมรองรับการเปิดเสรีด้านแรงงานภายใต้กรอบความร่วมมือประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และเร่งเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจให้มีการนำคุณวุฒิวิชาชีพไปใช้อย่าง</u></p>

เสาหลักของอาเซียน	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)	
	ยุทธศาสตร์	แนวทางการเตรียมความพร้อม
		<p>เป็นรูปธรรม เพื่อให้แรงงานมีสมรรถนะและมีเส้นทางความก้าวหน้าในวิชาชีพที่ชัดเจน และนำไปประเมินค่าตอบแทนที่สอดคล้องกับความรู้ ทักษะอาชีพ และประสบการณ์ ตามกลไกตลาด</p> <p>2. <u>เตรียมความพร้อมคนไทยในการรับประโยชน์และลดผลกระทบที่จะเข้ามา พร้อมกับการเข้าออกของแรงงานอย่างเสรี สร้างโอกาสและเพิ่มขีดความสามารถของคนไทยในการออกไปทำงานต่างประเทศ ยกระดับทักษะด้านอาชีพและทักษะด้านภาษาควบคู่กับการสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมจากผลกระทบของการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี</u></p> <p>3. <u>เร่งบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การกำหนดมาตรฐานการจ้างงาน การคุ้มครองแรงงาน และการพัฒนาทักษะฝีมือที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน</u></p>
	<p>ยุทธศาสตร์ที่ 3 ความเข้มแข็งภาคเกษตร ความมั่นคงของอาหาร และพลังงาน</p>	<p>1. สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรรายย่อยที่ได้รับผลกระทบจากการนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารที่มีต้นทุนต่ำ อันเป็นผลจากข้อตกลงการเปิดการค้าเสรี โดยสนับสนุนการปรับตัวและเพิ่มขีดความสามารถให้เกษตรกรไทย สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารให้ได้ตามมาตรฐาน พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการตรวจสอบคุณภาพและความปลอดภัยของสินค้าเกษตรและอาหารนำเข้า เพื่อป้องกันสินค้าที่มีคุณภาพไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ และส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางในการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและอาหารจากการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยการปรับปรุงกระบวนการนำเข้าวัตถุดิบมาแปรรูปให้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น</p> <p>2. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศทั้งในระดับพหุภาคีและทวิภาคี โดยเฉพาะประชาคมอาเซียน ในการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา ความร่วมมือในการผลิต การจัดตั้งระบบสำรองข้าวฉุกเฉิน ปรับปรุงกฎระเบียบ ตลอดจนส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลไกที่มีอยู่ เพื่อให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารและพลังงาน</p>

เสาหลักของอาเซียน	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)	
	ยุทธศาสตร์	แนวทางการเตรียมความพร้อม
	ยุทธศาสตร์ที่ 4 การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน	1. พัฒนาให้ไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตสินค้าและบริการในภูมิภาคอาเซียนบนฐานปัญญา นวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
	ยุทธศาสตร์ที่ 5 การสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม	<p>1. พัฒนาเขตเศรษฐกิจชายแดนและเมืองชายแดนให้มีบทบาทการเป็นประตูเชื่อมโยงเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนที่พัฒนาต่อเนื่องและพื้นที่ใหม่ โดยเฉพาะการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่ง ระบบโลจิสติกส์ มาตรฐานการให้บริการและอำนวยความสะดวก บริเวณจุดผ่านแดน ชี้ความสามารถของบุคลากรและผู้ประกอบการท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนการพัฒนาการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และความสามารถในการสกัดกั้นแรงงาน ยาเสพติดและสิ่งผิดกฎหมายข้ามแดน โดยคำนึงถึงศักยภาพด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของพื้นที่ และความสอดคล้องกับแผนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงระหว่างประเทศตามแผนแม่บทการเชื่อมโยงภูมิภาคอาเซียนและยุทธศาสตร์ในภาพรวมอื่นๆ</p> <p>2. ผลักดันให้ไทยมีบทบาทนำที่สร้างสรรค์ในเวทีระหว่างประเทศในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งจะต้องมีการเตรียมการโดยพัฒนาบุคลากรในทุกภาคส่วนเศรษฐกิจภาคการผลิต อุตสาหกรรมแปรรูป รวมทั้งผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ยกระดับการให้บริการด้านสุขภาพและบริการสาธารณสุข ทั้งบุคลากรและมาตรฐานการให้บริการเพื่อก้าวสู่การเป็นศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพของภูมิภาค เสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันการศึกษา ทั้งของรัฐและเอกชนให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล และกำหนดมาตรฐานขั้นพื้นฐานของคุณภาพสินค้าและบริการ</p> <p>3. สร้างความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจในภูมิภาคด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การเคลื่อนย้ายแรงงาน และการส่งเสริมแรงงานไทยในต่างประเทศ ในลักษณะเกื้อกูลกันผ่านกิจกรรมเชื่อมโยงห่วงโซ่การผลิต และการเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างกันอย่างเสรีและมีประสิทธิภาพ</p>

เสาหลักของอาเซียน	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)	
	ยุทธศาสตร์	แนวทางการเตรียมความพร้อม
		<p>4. สนับสนุนการเปิดการค้าเสรีและกำหนดแนวทางป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้น โดยเร่งปฏิรูปกฎหมายเศรษฐกิจ และกฎระเบียบต่างๆ ให้เอื้อประโยชน์ต่อการประกอบธุรกิจการค้า การลงทุนอย่างเป็นธรรม และผลักดันให้มีการประกาศใช้กฎหมายใหม่ๆ เพื่อรองรับการเปิดเสรี เช่น กฎหมายเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งจัดทำกรอบแนวทางมาตรการตามกฎหมาย เพื่อสร้างบรรทัดฐานในการบังคับใช้กฎหมายของผู้ปฏิบัติให้มีความเป็นเอกภาพและเสมอภาค ตลอดจนพัฒนาบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย โดยเฉพาะกฎหมายใหม่ๆ ที่รองรับการเปิดเสรีทางการค้า</p> <p>5. เสริมสร้างความร่วมมือที่ระหว่างประเทศในการสนับสนุนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมีจริยธรรม ซึ่งไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม</p>
	ยุทธศาสตร์ที่ 6 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	<p>1. จัดตั้งและพัฒนากองทุนคาร์บอน เพื่อเป็นแหล่งรับซื้อคาร์บอนเครดิตและคาร์บอนออฟเซตในประเทศ ตลอดจนการศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้ง ASEAN Carbon Market ของกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน</p> <p>2. เตรียมมาตรการรองรับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากมาตรการทางการค้าและข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยเฉพาะมาตรการภาษีที่เก็บกักสินค้าข้างพรมแดน (Border Tax Adjustments: BTAs) ตามทบทบัญญัติของข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า (General Agreement on Tariffs and Trade: GATT) ซึ่งอาจนำมาใช้ในการเก็บภาษีคาร์บอน ณ จุดผ่านแดน การบังคับซื้อใบอนุญาตปล่อยก๊าซเรือนกระจก การเก็บภาษีคาร์บอนกับสินค้านำเข้า และการใช้มาตรการที่ไม่ใช่ภาษี เช่น มาตรการฉลากคาร์บอน ฉลากแสดงข้อมูลการใช้น้ำ (Water Footprint) เป็นต้น</p>
ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community: ASCC)	ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน	<p>1. สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวัฒนธรรมร่วมกับประชาคมโลก โดยเฉพาะประชาคมอาเซียน เพื่อให้เกิดการไหลเวียนทางวัฒนธรรมในรูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่จะช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางความคิดและค่านิยม และเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประชาคมอาเซียนร่วมกัน</p>

เสาหลักของอาเซียน	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)	
	ยุทธศาสตร์	แนวทางการเตรียมความพร้อม
	ยุทธศาสตร์ที่ 5 การสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม	<ol style="list-style-type: none"> ยกระดับการให้บริการด้านสุขภาพและบริการด้านสาธารณสุข ทั้งบุคลากรและมาตรฐานการให้บริการเพื่อก้าวสู่การเป็นศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพของภูมิภาค (Medical Hub) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันการศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ตลอดจนการยกระดับทักษะฝีมือแรงงานและทักษะด้านภาษา เพื่อเตรียมความพร้อมของแรงงานไทยเข้าสู่ตลาดแรงงานในภูมิภาคอาเซียน โดยไทยมีบทบาทนำในอาเซียนร่วมกับประเทศอื่นที่มีศักยภาพ
	ยุทธศาสตร์ที่ 6 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	<ol style="list-style-type: none"> การพัฒนาความร่วมมือในกลุ่มอาเซียน เพื่อประโยชน์ร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความร่วมมือในการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการลดก๊าซเรือนกระจก และการปรับตัว รวมทั้งการบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากรธรรมชาติร่วมกันอย่างยั่งยืน อาทิ ด้านทรัพยากรน้ำ ความหลากหลายทางชีวภาพ ตลอดจนสร้างแนวร่วมเพื่อสร้างอำนาจต่อรองในเวทีระหว่างประเทศด้านการค้า การลงทุน และสิ่งแวดล้อม

จะเห็นได้ว่าภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ซึ่งเป็นตัวกำหนดทิศทางการพัฒนาของประเทศให้เหมาะสมกับสถานการณ์ทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ได้กำหนดแนวทางการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนใน พ.ศ. 2558 ไว้ครอบคลุมในทุกมิติ ทั้งด้านความมั่นคง สังคม-วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรเพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี ซึ่งสามารถสรุปแนวทางการเตรียมความพร้อมได้ ดังนี้

1) การจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบคุณวุฒิวิชาชีพสนับสนุนการเตรียมความพร้อมรองรับการเปิดเสรีด้านแรงงานภายใต้กรอบความร่วมมือประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และเร่งเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจให้มีการนำคุณวุฒิวิชาชีพไปใช้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้แรงงานมีสมรรถนะและมีเส้นทางความก้าวหน้าในวิชาชีพที่ชัดเจน และนำไปประเมินค่าตอบแทนที่สอดคล้องกับความรู้ ทักษะอาชีพ และประสบการณ์ ตามกลไกตลาด

2) การเตรียมความพร้อมคนไทยในการรับประโยชน์และลดผลกระทบที่จะเข้ามาพร้อมกับการเข้าออกของแรงงานอย่างเสรี สร้างโอกาสและเพิ่มขีดความสามารถของคนไทยในการออกไปทำงานต่างประเทศ ยกกระดับทักษะด้านอาชีพและทักษะด้านภาษาควบคู่กับการสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมจากผลกระทบของการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี

3) เร่งบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การกำหนดมาตรฐานการจ้างงาน การคุ้มครองแรงงาน และการพัฒนาทักษะฝีมือที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

4) สร้างความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจในภูมิภาคด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การเคลื่อนย้ายแรงงาน และการส่งเสริมแรงงานไทยในต่างประเทศ ในลักษณะเกื้อกูลกันผ่านกิจกรรมเชื่อมโยงห่วงโซ่การผลิตและการเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างกันอย่างเสรีและมีประสิทธิภาพ

5) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันการศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ตลอดจนการยกระดับทักษะฝีมือแรงงานและทักษะด้านภาษาเพื่อเตรียมความพร้อมของแรงงานไทยเข้าสู่ตลาดแรงงานในภูมิภาคอาเซียน โดยไทยมีบทบาทนำในอาเซียนร่วมกับประเทศอื่นที่มีศักยภาพ

5.2 นโยบายรัฐบาลไทยปัจจุบันต่อประชาคมอาเซียน

จากคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีในรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2554 โดยได้กำหนดจุดมุ่งหมายไว้อย่างชัดเจน ในการนำประเทศไทยไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 อย่างสมบูรณ์ โดยสร้างความพร้อมและความเข้มแข็งทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ทั้งการเมืองและความมั่นคง โดยมีนโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรก คือ การเร่งฟื้นฟูความสัมพันธ์และพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและนานาชาติเพื่อสนับสนุนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในภูมิภาคร่วมกัน โดยเฉพาะการเร่งแก้ไขปัญหากระทบกระทั่งตามแนวพรมแดน ผ่านกระบวนการทางการทูตบนพื้นฐานของสนธิสัญญาและกฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง และเร่งดำเนินการตามข้อผูกพันในการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ทั้งในมิติเศรษฐกิจสังคม และความมั่นคง ตลอดจนการเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมขนส่งภายในและภายนอกภูมิภาค นอกจากนี้ยังมีนโยบายด้านอื่นๆ ที่เป็นแนวทางนำประเทศไทยไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ดังนี้

1) นโยบายด้านเศรษฐกิจ โดยส่งเสริมการขยายความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจการค้า การลงทุน และการเงินภายใต้ประโยชน์ร่วมกันของกรอบความร่วมมือและข้อตกลงทางการค้าหลายฝ่าย โดยจัดมาตรการเตรียมพร้อมให้ธุรกิจและประชาชนไทยสามารถปรับตัวเพื่อแสวงหาโอกาสใหม่ และมีความพร้อมรองรับผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นในทุกภาคส่วน

2) นโยบายด้านการท่องเที่ยว และการบริการ โดย

2.1) ยกระดับและรักษามาตรฐานบริการด้านการท่องเที่ยวเพื่อให้การประกอบการและดำเนินธุรกิจเป็นไปตามมาตรฐานสากล รวมทั้งพัฒนามาตรฐานบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ตลอดจนปรับปรุงการบริการภาครัฐเพื่อให้สามารถดึงดูดและรองรับตลาดนักท่องเที่ยวกลุ่มคุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2) ผลักดันความร่วมมือของหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้บริการนักท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพ รวมทั้งพัฒนามาตรฐานบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้เพียงพอกับความต้องการ ปรับปรุงแก้ไข กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และเพิ่มประสิทธิภาพของการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่ออำนวยความสะดวก ดูแลความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว พร้อมทั้ง ป้องกันแก้ไขปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน

2.3) เร่งรัดพัฒนาผู้ประกอบการด้านบริการให้มียุทธศาสตร์ความรู้เสริมสร้างนวัตกรรมและทักษะ ทั้งด้านภาษา มาตรฐานการบริการ และการจัดการ เพื่อสร้างความเข้มแข็งและทันต่อการเปลี่ยนแปลง ของความตกลงระหว่างประเทศด้านการค้าบริการ การเสริมสร้างบรรยากาศการลงทุน มาตรฐานธุรกิจ และการพัฒนาบุคลากรให้พร้อมรับการขยายตัวของธุรกิจ และส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขัน ของภาคบริการไทย

3) นโยบายด้านการตลาด การค้า และการลงทุน โดยขยายความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจการค้า การลงทุน และการตลาดภายใต้กรอบความร่วมมือและข้อตกลงการค้าเสรีในระบบพหุภาคีและทวิภาคี โดยเร่งรัดการใช้ประโยชน์จากความตกลงที่มีผลบังคับใช้แล้ว พร้อมทั้งวางแนวทางป้องกันผลเสียที่จะ เกิดขึ้น กำหนดมาตรการในการให้ความช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบ และสร้างความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจ เพื่อเตรียมพร้อมในการพัฒนาสินค้าและบริการให้สอดคล้อง กับกฎ ระเบียบ และมาตรฐานต่างๆ

4) นโยบายด้านการศึกษา โดยการเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการ เปิดเสรีประชาคมอาเซียน ด้วยความร่วมมือกับภาคเอกชนและสถาบันการศึกษาในการวางแผนการผลิต และพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอ สอดคล้องตามความต้องการของภาคการผลิตและ บริการ เร่งรัดการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ รับรองสมรรถนะการปฏิบัติงานตามมาตรฐานอาชีพ และการจัดทำมาตรฐานฝีมือแรงงานให้ครบทุกอุตสาหกรรม

5) นโยบายด้านแรงงาน โดย

5.1) เร่งยกระดับแรงงานไร้ฝีมือให้เป็นแรงงานกึ่งฝีมือ และแรงงานกึ่งฝีมือให้เป็นแรงงานมี ฝีมือ โดยภาครัฐจะทำงานร่วมกับภาคเอกชน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่ใช้ แรงงานมีฝีมือทั้งระบบ

5.2) เตรียมการรองรับการเปิดการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีภายใต้ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 โดยเน้นระบบบริหารจัดการเพื่อจัดระเบียบแรงงานข้ามชาติ จัดระบบอำนวยความสะดวก และมาตรการการกำกับดูแล ติดตามการเข้าออกของแรงงานทุกประเภทเพื่อดึงดูดแรงงานที่มีฝีมือเข้า ประเทศควบคู่กับการป้องกันผลกระทบจากการเข้าประเทศของแรงงานไร้ฝีมือ

5.3) กำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการควบคุมการเข้ามาทำงานของแรงงานต่างด้าว โดย คำนึงถึงความต้องการแรงงานของภาคเอกชน รวมถึงการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคง ภายในประเทศ

6) นโยบายด้านการต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

6.1) เร่งส่งเสริมและพัฒนาความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน โดยส่งเสริมความร่วมมือทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาชน และสื่อมวลชน เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดีและความใกล้ชิดระหว่างกันอันจะนำไปสู่การขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน การส่งเสริมการท่องเที่ยว การขยายการคมนาคมขนส่ง และความร่วมมือด้านอื่นๆ ภายใต้กรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคเพื่อส่งเสริมความเป็นเพื่อนบ้านที่ดีต่อกัน

6.2) สร้างความสามัคคีและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศอาเซียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการจัดตั้งประชาคมอาเซียนและส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศอื่นๆ ในเอเชียภายใต้กรอบความร่วมมือด้านต่างๆ และเตรียมความพร้อมของทุกภาคส่วนในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และความมั่นคง

6.3) เสริมสร้างบทบาทที่สร้างสรรค์และส่งเสริมผลประโยชน์ของชาติในองค์การระหว่างประเทศ โดยเฉพาะเวทีสหประชาชาติและองค์การระดับภูมิภาคต่างๆ เพื่อรักษาสันติภาพและความมั่นคง ส่งเสริมกระบวนการประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชน มนุษยธรรม สิ่งแวดล้อม และการพัฒนาที่ยั่งยืน ตลอดจนร่วมมือในการแก้ไขปัญหาข้ามชาติทุกด้านที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของมนุษย์

6.4) สนับสนุนการทูตเพื่อประชาชน กลุ่มครองผลประโยชน์ของคนไทย ดุลคนไทยและแรงงานไทยในต่างประเทศ โดยเฉพาะคนไทยที่ประกอบอาชีพและมีถิ่นฐานในต่างประเทศ ส่งเสริมบทบาทและความแข็งแกร่งของชุมชนชาวไทยในการรักษาเอกลักษณ์และความเป็นไทย

จากนโยบายรัฐบาลเห็นได้ว่า มีการกำหนดแนวทางการเตรียมความพร้อมของประเทศไทยไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียนไว้อย่างชัดเจน ซึ่งกำหนดเป็นนโยบายเร่งด่วนสำหรับการเร่งดำเนินการตามข้อผูกพันในการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง โดยเฉพาะทางด้านการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรี ซึ่งได้กำหนดแนวทางการเตรียมความพร้อมไว้อย่างชัดเจนภายใต้ต้นนโยบายด้านแรงงาน โดยกำหนดให้มีเตรียมการรองรับการเปิดการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีภายใต้ประชาคมอาเซียน โดยเน้นระบบบริหารจัดการเพื่อจัดระเบียบแรงงานข้ามชาติ จัดระบบอำนวยความสะดวก และมาตรการการกำกับดูแล ติดตามการเข้าออกของแรงงานทุกประเภท เพื่อดึงดูดแรงงานที่มีฝีมือเข้าประเทศควบคู่กับการป้องกันผลกระทบจากการเข้าประเทศของแรงงานไร้ฝีมือ ในขณะเดียวกันภายใต้ต้นนโยบายด้านการศึกษาได้กำหนดให้มีการเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน โดยร่วมมือกับภาคเอกชนและสถาบันการศึกษาในการวางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอสอดคล้องตามความต้องการของภาคการผลิตและบริการ เร่งรัดการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ รับรองสมรรถนะการปฏิบัติงานตามมาตรฐานอาชีพ และการจัดทำมาตรฐานฝีมือแรงงานให้ครบทุกอุตสาหกรรม รวมทั้งการคุ้มครองผลประโยชน์ของคนไทย ดุลคนไทยและแรงงานไทยในต่างประเทศ โดยเฉพาะคนไทยที่ประกอบอาชีพและมีถิ่นฐานในต่างประเทศ

5.3 บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานและการดำเนินงานเตรียมการรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนด้านแรงงาน

5.3.1 กระทรวงแรงงาน

กระทรวงแรงงานเป็นองค์กรหลักในการบริหารแรงงาน โดยการพัฒนาประชากรให้มีความรู้ มีศักยภาพ สนับสนุนขีดความสามารถในการแข่งขัน มีหลักประกันที่มั่นคง และมีคุณภาพชีวิตที่ดีในการทำงาน ตลอดจนการบริหารและคุ้มครองแรงงาน พัฒนาฝีมือแรงงาน และส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำ ซึ่งในปี พ.ศ. 2558 จะก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ภายใต้การเปิดการค้าบริการ การเปิดเสรีการลงทุน และการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรี กระทรวงแรงงานซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินการด้านแรงงานของไทย และเพื่อเป็นการรองรับการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรีจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กระทรวงแรงงานจึงให้ความสำคัญในการผลักดันการจัดทำมาตรฐานฝีมือแรงงานกลางอาเซียน โดยอาศัยหลักเกณฑ์ของมาตรฐานแรงงานแห่งชาติ ซึ่งขณะนี้ไทยมีความคืบหน้าไปมาก โดยได้มีการจัดทำมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติไปแล้ว จำนวน 214 สาขา การประกาศใช้อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ 300 บาท การพัฒนาศักยภาพแรงงานด้านภาษาอาเซียน และการเตรียมกำลังแรงงานไทยให้มีความพร้อมรองรับการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีในปี พ.ศ. 2558 ทั้งนี้ ความคืบหน้าในการดำเนินงานเตรียมการรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของหน่วยงานภายใต้กระทรวงฯ มีดังนี้

5.3.1.1 กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน มีบทบาทสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาฝีมือแรงงานและศักยภาพของกำลังแรงงานและผู้ประกอบกิจการ เพื่อให้กำลังแรงงานมีฝีมือได้มาตรฐานในระดับสากล มีความสามารถในการประกอบอาชีพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ และเพื่อส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบกิจการที่มีความสามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก

การเพิ่มประสิทธิภาพแรงงานรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 เป็นการพัฒนาระบบการรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงานเพื่อเพิ่มผลิตภาพของแรงงาน (Labour Productivity) และรองรับการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน เงินทุน และแรงงานฝีมืออย่างเสรีภายใต้กรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพื่อเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจและสร้างรายได้เปรียบการแข่งขันระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับโลก รวมทั้งเพื่อให้เกิดการลงทุนในประเทศเพิ่มขึ้น ซึ่งจะทำให้มีนักลงทุนต่างชาติเพิ่มขึ้น เกิดการทำงานที่มีคุณค่า (Decent Work) โดยแรงงานมีค่าแรงและเงินเดือนที่เหมาะสมในกลุ่มอุตสาหกรรมเร่งรัด 9 อุตสาหกรรม (อุตสาหกรรมสุขภาพ ยานยนต์ ผลิตภัณฑ์ไม้ ผลิตภัณฑ์ยาง สิ่งทอ/เสื้อผ้า อิเล็กทรอนิกส์ ผลิตภัณฑ์เกษตร สินค้าประมง และเทคโนโลยีสารสนเทศ) และการเปิดเสรี

ภาคบริการ 5 สาขา (บริการสุขภาพ ท่องเที่ยว การบิน เทคโนโลยีสารสนเทศ และระบบโลจิสติกส์) ภายใต้กรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีโครงการที่สำคัญ ดังนี้

1) โครงการพัฒนาระบบการรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ ดำเนินการในกิจกรรมย่อย ได้แก่

- พัฒนามาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติตามอุตสาหกรรม
- พัฒนาระบบประกันคุณภาพ
- สนับสนุนการสร้างเครือข่ายเป็นศูนย์ทดสอบ/ศูนย์ฝึกอบรมโดยอ้างอิงข้อกำหนดของมาตรฐานสากลเกี่ยวกับระบบรับรอง เช่น มาตรฐาน ISO 17024 และ ISO 17011 เป็นต้น
- ยกกระดับหน่วยงานของกรมพัฒนาฝีมือแรงงานเข้าสู่มาตรฐานศูนย์ฝึกอบรม/ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ

2) โครงการพัฒนาศักยภาพแรงงานเพื่อรองรับการจ่ายค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือแรงงาน เป็นการกระตุ้นให้แรงงานได้เห็นความสำคัญเข้ารับการพัฒนาทักษะความรู้ของตน เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเข้ารับการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน ซึ่งผู้ผ่านการทดสอบจะได้รับหนังสือรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงาน เพื่อเป็นหลักฐานรองรับการจ่ายอัตราค่าจ้างตามระดับมาตรฐานฝีมือแรงงานจำนวน 22 สาขา

3) โครงการพัฒนาทักษะด้านภาษาเพื่อเตรียมพร้อมคนหางานที่ต้องการไปทำงานต่างประเทศ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมด้านภาษาอังกฤษและภาษาท้องถิ่นขั้นพื้นฐานให้กับแรงงานที่ต้องการเดินทางไปทำงานในต่างประเทศ และลดช่องว่างความเสียเปรียบกับประเทศคู่แข่งด้านแรงงาน

4) โครงการกำหนดรูปแบบ (Model) ในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ภายใต้ความท้าทายใน 2 ประเด็น ดังนี้

- 4.1) การแก้ไขปัญหาวิกฤติการขาดแคลนแรงงาน
- 4.2) การฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะฝีมือแรงงานให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน

5) การเตรียมการด้านมาตรฐานสมรรถกำลังแรงงานไทย ใน 32 ตำแหน่งงาน สาขาการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นการพัฒนาศักยภาพกำลังแรงงานไทย และขับเคลื่อนการพัฒนากำลังแรงงานของประเทศไทยให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันเพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี ใน 32 ตำแหน่งงาน ในสาขาการท่องเที่ยว ประกอบด้วย สาขาการเดินทาง 9 ตำแหน่ง และสาขาที่พัก 23 ตำแหน่ง

6) โครงการยกระดับศักยภาพแรงงานไทยให้มีศักยภาพสูงขึ้นรองรับรายได้แท้จริงที่เพิ่มขึ้น ด้วยความร่วมมือระหว่างกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน และโรงเรียนสยามคอมพิวเตอร์และภาษา เป็นการฝึกอบรมแรงงานใหม่ที่จะเข้าสู่แรงงานให้มีทักษะฝีมือ และยกระดับแรงงานที่มีรายได้ต่ำกว่า 300 บาท ทั้งในสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และสถานประกอบการขนาดใหญ่ ให้มีทักษะฝีมือ พร้อมปลูกฝังคุณลักษณะ ทักษะคติในการทำงาน ปรับเปลี่ยนการทำงานของลูกค้าให้

ตรงตามที่สถานประกอบการกิจการต้องการ รองรับรายได้ที่เพิ่มขึ้น ตลอดจนฝึกอบรมแรงงานนอกระบบ แรงงานในภาคเกษตรและเกษตรอุตสาหกรรม (เกษตรแปรรูป) ให้มีทักษะฝีมือ

5.3.1.2 กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานมีภารกิจในการบริหารจัดการแรงงาน อันเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญ ให้ได้รับการคุ้มครองดูแล มีแรงงานสัมพันธ์ที่ดี ซึ่งเป็นพื้นฐานของการสร้างแรงจูงใจให้ลูกจ้างทำงานอย่างเต็มความสามารถ และพร้อมที่จะร่วมมือกับนายจ้างดำเนินธุรกิจที่มีศักยภาพในการแข่งขันสูง กรมฯ ได้เตรียมความพร้อมของผู้ประกอบการและแรงงานมาเป็นลำดับ ตามแนวนโยบายของรัฐบาล โดยมุ่งเน้นสร้างความตระหนักรู้ว่าประเทศไทยกำลังดำเนินการสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 ซึ่งนอกจากจะสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจหรือธุรกิจแล้ว ยังต้องเชื่อมโยงประชาชนให้ประสานเป็นหนึ่งเดียวกัน คือ ให้ความสำคัญกับมิติทางด้านสังคมและให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อตกลง และอื่นๆ เพื่อให้สามารถใช้โอกาสจากกรอบข้อตกลงให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งมีแผนงาน/โครงการดังนี้

1) การเสริมสร้างความเชื่อมั่นด้านแรงงานของนักลงทุนเพื่อรักษาฐานการผลิตของบริษัทข้ามชาติที่เป็นคู่ค้าของไทย เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นด้านแรงงานในการดำเนินธุรกิจให้กับผู้ประกอบการต่างชาติ เพื่อให้ลูกจ้างมีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำเขตการค้าเสรี การปรับตัวให้มีวินัยในการทำงาน ซึ่งจะทำให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีของลูกจ้างไทยในสายตานักลงทุนต่างชาติ และเพื่อส่งคมอุตสาหกรรมมีความสงบสุข ประเทศไทยมีบรรยากาศการลงทุนที่ดี ชวนดึงดูดการลงทุนรายใหม่จากต่างประเทศ และรักษาฐานการผลิตจากนักลงทุนต่างชาติไว้ได้

ทั้งนี้ ได้มีการจัดสัมมนาบรรยายให้ความรู้พื้นฐาน การอภิปรายถึงผลกระทบ การปรับตัว และความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่อการเจรจาเขตการค้าเสรีของประเทศไทย และมีการระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการเสริมสร้างความเชื่อมั่นด้านแรงงานของประเทศไทย ซึ่งผลการสัมมนาทำให้ได้มุมมองที่เป็นประโยชน์ทั้งในด้านบทบาทลูกจ้างและนายจ้าง รวมทั้งภาครัฐในการเสริมสร้างบรรยากาศการลงทุนที่ดี ซึ่งเมื่อนำไปขยายผลให้กว้างขวางและมีการปฏิบัติเป็นรูปธรรมก็จะเป็นปัจจัยช่วยเพิ่มโอกาสการแข่งขันของประเทศเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

2) โครงการพัฒนาระบบบริหารแรงงานในองค์กรเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือทางการค้าระหว่างกลุ่มประชาคมอาเซียน ความพร้อมในการพัฒนาบุคลากรด้านแรงงาน และระบบการจัดการที่สร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักลงทุนเพื่อรองรับการเปิดเขตการค้าเสรี ตามกรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 44 บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับหลักประกันความปลอดภัยและสวัสดิการในการทำงาน รวมทั้งหลักประกันในการดำรงชีพในระหว่างการทำงานและเมื่อพ้นภาวะการทำงาน และแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา 84 (7) คือ ส่งเสริมให้ประชากรวัยทำงานมีงานทำ คุ้มครองแรงงานเด็กและสตรี จัดระบบแรงงานสัมพันธ์และระบบ

ไตรภาคีที่ผู้ทำงานมีสิทธิเลือกผู้แทนของตน จัดระบบประกันสังคม รวมทั้งคุ้มครองให้ผู้ทำงานที่มีคุณค่าอย่างเดียวกันได้รับค่าตอบแทน สิทธิประโยชน์ และสวัสดิการที่เป็นธรรม โดยไม่เลือกปฏิบัติ

3) การสัมมนาการพัฒนาาระบบบริหารแรงงานในองค์กร เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือทางการค้าระหว่างกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยมีผู้แทนจากรัฐบาล นายจ้าง และลูกจ้างจากประเทศสมาชิกอาเซียน รวมทั้งผู้แทนหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนไทยเข้าร่วมเพื่อเรียนรู้ร่วมกัน และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ตลอดจนกำหนดแนวปฏิบัติการบริหารแรงงาน ผลจากการสัมมนาจะได้ถ่ายทอดไปยังหน่วยปฏิบัติและเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ เพื่อการพัฒนาาระบบบริหารแรงงานของประเทศไทย โดยคาดว่าจะส่งผลดีต่อคุณภาพชีวิตแรงงาน ซึ่งเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญ อันนำไปสู่การเพิ่มโอกาสทางการค้าของประเทศและความเชื่อมั่น

ทั้งนี้ เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเกิดความรู้อะเอียดถึงความสำคัญของการพัฒนาระบบบริหารจัดการแรงงานให้เข้มแข็ง และสามารถนำแนวทางที่ได้จากการสัมมนาไปดำเนินการให้สัมฤทธิ์ผล ผลการสัมมนาจะได้เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ในช่องทางต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้ทุกฝ่ายตระหนักถึงความสำคัญและให้ความสนใจติดตามข้อมูลความเคลื่อนไหวด้านแรงงานของประชาคมอาเซียน ทำให้สามารถเตรียมความพร้อมได้ทันต่อสถานการณ์ ตลอดจนทำให้เกิดความร่วมมือของกลุ่มสมาชิกอาเซียนด้านแรงงานในระดับปฏิบัติ ที่นำไปสู่เครือข่ายการประสานงานกันเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาในอนาคต รวมทั้งการร่วมกันขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ ตามแผนงานของรัฐมนตรีแรงงานอาเซียน

4) การดูแลให้แรงงานมีความปลอดภัยจากการทำงานโดยเน้นในเรื่องสภาพแวดล้อมที่ดี และอุปกรณ์ป้องกันในการทำงาน รวมทั้งขยายโครงการโรงงานสีขาวให้มากขึ้น โดยจะนำหน่วยแพทย์ของโรงพยาบาลคู่สัญญาของสำนักงานประกันสังคม (สปส.) ออกตรวจสารเสพติดในโรงงาน เพื่อป้องกันปัญหาต่างๆ หากพบมีแรงงานติดสารเสพติดก็จะได้รับการบำบัดก่อนที่จะกลับมาทำงาน โดยไม่มีการเลิกจ้าง

5.3.1.3 กรมการจัดหางาน

กรมการจัดหางานมีภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมการมีงานทำและคุ้มครองคนหางาน โดยการศึกษา วิเคราะห์สภาวะตลาดแรงงาน และแนวโน้มตลาดแรงงาน เป็นศูนย์กลางข้อมูลตลาดแรงงาน รวมทั้งพัฒนาและส่งเสริมระบบการบริหารจัดการการส่งเสริมการมีงานทำเพื่อให้ประชากรมีงานทำที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถและความถนัด ไม่ถูกหลอกลวง ตลอดจนได้รับสิทธิประโยชน์ที่เหมาะสมและเป็นธรรม โดยกรมการจัดหางานได้มีแผนการดำเนินงานรองรับและการเตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 โดยการตรวจสอบการจัดส่งแรงงานไทยไปทำงานต่างประเทศให้มีประสิทธิภาพ ทั้งไม่เรียกเก็บค่าจัดส่งสูงเกินจริง รวมถึงดูแลบริษัทจัดหางานให้มีมาตรฐาน มีระบบบริหารจัดการที่ดี และมีเงินสำรอง หากเกิดปัญหาฉุกเฉิน เช่น กรณีเกิดสงครามกลางเมืองขึ้น จะสามารถเคลื่อนย้ายแรงงานไทยกลับประเทศได้ทันที

5.3.1.4 สำนักงานประกันสังคม

สำนักงานประกันสังคม (สปส.) มีอำนาจหน้าที่ในการเก็บ รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประกันสังคม จัดทำทะเบียนนายจ้างและผู้ประกันตนซึ่งต้องส่งเงินสมทบเข้ากองทุน ซึ่งได้มีแผนการดำเนินงานในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 ทางด้านแรงงาน ดังนี้

1) การจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนงาน ซึ่งเปิดให้บริการแล้ว 3 แห่ง ได้แก่ ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนงาน จังหวัดปทุมธานี ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนงาน ประจำภาคตะวันออก (จังหวัดระยอง) และศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนงาน ประจำภาคเหนือ (จังหวัดเชียงใหม่) โดยจะให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพในการทำงานแก่ลูกจ้างที่ประสบอันตรายเนื่องจากการทำงาน ซึ่งเป็นเหตุให้ร่างกายต้องสูญเสียอวัยวะ หรือเป็นอัมพฤกษ์ อัมพาตชนิดที่สามารถฟื้นฟูได้ นอกจากนั้นยังให้การฟื้นฟู แก่ผู้ทุพพลภาพให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้ โดยให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านการแพทย์ และด้านอาชีพควบคู่ไปกับการฟื้นฟูด้านจิตใจและสังคม รวมทั้งให้การพัฒนาและแนะแนวอาชีพที่เหมาะสม เพื่อส่งเสริมให้ผู้เข้ารับการฟื้นฟู สามารถกลับเข้าทำงานในสถานประกอบการ หรือประกอบอาชีพอิสระที่ตนเองถนัดได้ โดยศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนงานได้จัดบริการที่พัก อาหาร เสื้อผ้า และของใช้ในชีวิตประจำวัน ให้แก่ลูกจ้างตลอดระยะเวลาที่เข้ารับการฟื้นฟู

2) การปรับระบบบริการทางการแพทย์เพื่อให้ผู้ประกันตนสามารถเข้ารับรักษาที่โรงพยาบาลในระบบ สปส. ได้ทุกแห่ง เริ่มจากสามารถรับการรักษาจากโรงพยาบาลของรัฐในเครือข่ายเดียวกันของแต่ละสังกัดก่อน ประกอบด้วยโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข สังกัดกระทรวงกลาโหม และโรงพยาบาลสังกัด กทม. แล้วจึงพัฒนาให้ข้ามเครือข่ายกันได้ภายหลัง ทั้งนี้จะปรับปรุงวิธีการจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลแก่โรงพยาบาลให้เหมาะสมต่อไป รวมถึงจะมีการเพิ่มสิทธิประโยชน์ต่างๆ ด้วย ทั้งประกันสังคมมาตรา 33 39 และ 40

5.3.1.5 สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน มีอำนาจหน้าที่ในการศึกษา วิเคราะห์ จัดทำข้อมูลเพื่อใช้ในการกำหนดนโยบาย เป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของกระทรวง พัฒนายุทธศาสตร์การบริหารของกระทรวง แปรนนโยบายเป็นแนวทางและแผนปฏิบัติการ จัดสรรและบริหารทรัพยากรของกระทรวง เพื่อให้เกิดการประหยัด คุ่มค่า และสมประโยชน์ กำกับ เร่งรัด ติดตาม และประเมินผล รวมทั้งประสานการปฏิบัติงานของส่วนราชการในสังกัดกระทรวง พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อใช้ในการบริหารงานและการบริการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวง ดูแลงานประชาสัมพันธ์ การต่างประเทศ และพัฒนาปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้ทันสมัย ดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบรายได้และค่าจ้างขั้นต่ำ วิจัยและพัฒนาแรงงาน ตลอดจนการดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวง และเรื่องราวร้องทุกข์ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวง โดยสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ได้กำหนดแนวทางการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 ภายใต้แผน

แม่บทด้านแรงงาน (พ.ศ. 2555-2559) ซึ่งการจัดทำแผนแม่บทด้านแรงงาน (พ.ศ. 2555-2559) นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับปัญหาความต้องการของผู้รับบริการจากกระทรวงแรงงาน สอดคล้องกับสถานการณ์แรงงานในช่วงปี พ.ศ. 2555-2559 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ตลอดจนเป็นกรอบในการทำแผนปฏิบัติการรองรับที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน ประกอบด้วยประเด็นยุทธศาสตร์ 5 ยุทธศาสตร์คือ

- 1) การเสริมสร้างความสมดุลของตลาดแรงงาน และความยั่งยืนในภาคแรงงาน
- 2) การเพิ่มขีดความสามารถของกำลังแรงงานและผู้ประกอบการในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ
- 3) การบริหารจัดการด้านแรงงานระหว่างประเทศ
- 4) การเสริมสร้างความมั่นคงและและคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับแรงงาน
- 5) การพัฒนาการบริหารจัดการของกระทรวงแรงงานให้มีความเลิศ

เห็นได้ว่ายุทธศาสตร์ภายใต้แผนแม่บทด้านแรงงาน (พ.ศ. 2555-2559) ที่เกี่ยวข้องโดยตรงต่อการดำเนินงานเตรียมการรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน คือ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มขีดความสามารถของกำลังแรงงานและผู้ประกอบการในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ และประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การบริหารจัดการด้านแรงงานระหว่างประเทศ โดยสามารถสรุปแนวทางการดำเนินการได้ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มขีดความสามารถของกำลังแรงงานและผู้ประกอบการในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ โดยมุ่งส่งเสริมพัฒนามาตรฐานฝีมือแรงงานไทยให้ได้มาตรฐานสากล พัฒนาขีดความสามารถของแรงงานและผู้ประกอบการผ่านระบบประกันคุณภาพมาตรฐานฝีมือแรงงาน และค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือแรงงานให้ครอบคลุมทุกสาขาอาชีพ โดยเฉพาะสาขาอาชีพที่เกี่ยวข้องโดยตรงและโดยอ้อมจากผลของการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีตามกรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในปี พ.ศ. 2558 โดยมีแนวทางในการดำเนินการดังนี้

1) พัฒนาและขับเคลื่อนขีดความสามารถในการแข่งขันของแรงงานและผู้ประกอบการด้วยระบบมาตรฐานฝีมือแรงงาน โดยเร่งสร้างระบบประเมินและรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติโดยใช้หลักการประเมินตามสมรรถนะ ที่สามารถเชื่อมโยงทั้งระบบการศึกษา ระบบการบริหารค่าจ้าง และระบบการประเมินและรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงานเป็นระบบเดียวของประเทศ เพื่อเพิ่มผลิตภาพของแรงงานให้ได้มาตรฐานฝีมือแรงงานระดับชาติ และก้าวเข้าสู่มาตรฐานฝีมือแรงงานระดับสากลอย่างทั่วถึง รวมทั้งการส่งเสริมการพัฒนากำลังแรงงานระดับสูงในการพัฒนานวัตกรรมในสาขาต่างๆ การส่งเสริมพัฒนาากำลังแรงงานระดับกลางเพื่อตอบสนองอุตสาหกรรมการผลิตและบริการควบคู่กับการยกระดับมาตรฐานฝีมือแรงงานให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานสากล และการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพแรงงานระดับกึ่งฝีมือและฝีมือให้มีความรู้ ทักษะความสามารถในการปฏิบัติงานได้มากกว่า 1 ทักษะงาน เป็นต้น

2) การพัฒนาศักยภาพแรงงานและสถานประกอบการเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในบริบทสากล โดยการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของแรงงานและ

ผู้ประกอบการให้มีความรู้ทักษะในด้านภาษาต่างประเทศและความรู้ทักษะในด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพแรงงานรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) เพื่อจัดเตรียมแรงงานที่มีความรู้ ทักษะฝีมือในระดับสูง และมีคุณสมบัติตามมาตรฐานที่ตลาดแรงงานในภูมิภาคอาเซียนกำหนด โดยสามารถทำงานในประเทศหรือเคลื่อนย้ายไปทำงานในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนได้ทั้ง 3 ภาคส่วนเศรษฐกิจ คือ ภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การบริหารจัดการด้านแรงงานระหว่างประเทศ เพื่อรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงจากภายนอก โดยการกำหนดมาตรการที่เหมาะสมเพื่อลดทอนปัจจัยด้านลบให้มีผลกระทบน้อยที่สุด ในขณะที่เดียวกันก็ต้องเร่งดำเนินการมาตรการที่เป็นการส่งเสริมและแสวงหาโอกาสจากกระแสโลกาภิวัตน์ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจและภาคแรงงานของประเทศให้ครอบคลุมมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาาระบบข้อมูลและการศึกษาวิจัยด้านแรงงาน การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านแรงงานทั้งในกรอบทวิภาคี พหุภาคี และเขตการค้าเสรี การดำเนินการมาตรการเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) รวมถึงการพัฒนาาระบบบริหารจัดการและบูรณาการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายแรงงาน โดยได้กำหนดแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

1) ส่งเสริมการวิจัยและกำหนดมาตรการด้านแรงงานระหว่างประเทศ เพื่อให้มีระบบข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัย การวิเคราะห์ติดตามสถานการณ์แรงงานในประเทศ รวมถึงการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านแรงงาน ได้มีการกำหนดแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1.1) ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งศูนย์วิจัยด้านแรงงานระหว่างประเทศ

1.2) ส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัย เพื่อเตรียมการรองรับผลกระทบในทางลบและแสวงหาโอกาสจากการดำเนินการเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างประเทศ และการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีตามกรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

1.3) ส่งเสริมการศึกษวิจัยในเรื่องการจ้างแรงงานต่างด้าว เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจและภาคแรงงานของประเทศในบริบทต่างๆ เช่น การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจ้างแรงงานต่างด้าว การศึกษาความต้องการจ้างแรงงานต่างด้าวรายสาขา การศึกษาระบบการเก็บค่าธรรมเนียม (Levy) การขออนุญาตจ้างแรงงานต่างด้าว เพื่อเป็นมาตรการในการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว เป็นต้น

1.4) ส่งเสริมให้มีการกำหนดมาตรการด้านแรงงานระหว่างประเทศเพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี ซึ่งเป็นการเตรียมพร้อมให้กำลังแรงงานที่ได้รับผลกระทบจากการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี

1.5) ส่งเสริมให้มีความร่วมมือระหว่างประเทศด้านแรงงานในกรอบทวิภาคี พหุภาคี และกรอบการเจรจาเขตการค้าเสรี เพื่อเกิดประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจและภาคแรงงานของประเทศ

2) ดำเนินมาตรการด้านแรงงานระหว่างประเทศเพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีตามกรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) เพื่อเป็นการเตรียมการรองรับในการลดผลกระทบและแสวงหา

โอกาสจากการดำเนินการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีตามกรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ที่จะมีผลบังคับใช้ในปี พ.ศ. 2558 ได้มีการกำหนดแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

2.1) การดำเนินการเตรียมพร้อมในด้านการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน การฝึกอบรมภาษา และวัฒนธรรมอาเซียนให้กับแรงงานไทย

2.2) การดำเนินการสื่อสารประชาสัมพันธ์และให้คำปรึกษาต่อภาคแรงงาน ผู้ประกอบการ สมาคมวิชาชีพต่าง ๆ ได้รับความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการดำเนินการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีตามกรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

2.3) การดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมการรองรับการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือใน 7 สาขาวิชาชีพ ได้แก่ แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล วิศวกร สถาปนิก ช่างสำรวจ และบัญชี

นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาระบบบริหารจัดการแรงงานไทยไปทำงานต่างประเทศ โดยการพัฒนาระบบกลไก และการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดส่งแรงงานไทยไปทำงานต่างประเทศ การพัฒนาศักยภาพ การให้ความรู้ การคุ้มครองสิทธิประโยชน์แรงงานไทยในต่างประเทศ การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของแรงงานไทยในต่างประเทศ ตลอดจนการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับแรงงานไทยที่กลับจากการทำงานต่างประเทศ การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อให้เป็นศูนย์ข้อมูลทะเบียนคนหางานที่จะไปทำงานในต่างประเทศ การควบคุมดูแล และตรวจสอบการจัดส่งแรงงานไทยไปทำงานต่างประเทศให้เป็นไปตามกฎหมาย

รวมทั้งการพัฒนาระบบบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว โดยการพัฒนาระบบและรูปแบบการอนุญาตและผ่อนผันการทำงานของคนต่างด้าว การกำหนดแนวทางการเจรจาเปิดเสรีการค้า บริการ การลงทุน และการเคลื่อนย้ายบุคลากร การพิจารณาอนุญาตการทำงานของคนต่างด้าวให้เป็นไปตามเกณฑ์และ พ.ร.บ. การทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2551 การพัฒนาระบบบริหารจัดการ บุคลากร และเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการจัดระบบแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ

5.3.2 กระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) มีบทบาทสำคัญในการสร้างและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพและศักยภาพ เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาประเทศ โดยเริ่มจากการบ่มเพาะการศึกษาตั้งแต่ขั้นพื้นฐาน อุดมศึกษา ตลอดจนการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้คนไทยมีความรู้ ทักษะ มีจิตสาธารณะ คิดเป็น ทำเป็น มีเหตุผล และรู้จักการคิดวิเคราะห์ให้พร้อมดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข

โดยการศึกษาถือเป็นพื้นฐานในการสร้างและผลักดันให้คนไทยมีความรู้ความเข้าใจในประชาคมอาเซียน ซึ่งการศึกษาจะถูกสอดแทรกเข้าไปในสามเสาหลักของประชาคมอาเซียนคือ เสาการเมืองและความมั่นคง เสาเศรษฐกิจ และเสาสังคมและวัฒนธรรม โดยการศึกษาจะเป็นฐานในการสร้างความรู้และ

ความเข้าใจต่อบทบาทหน้าที่หลักของประชาคมอาเซียน ตลอดจนบทบาทหน้าที่ของตนในการเป็นพลเมืองของประชาคมอาเซียนที่จะเกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2558

ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการในฐานะของผู้สร้างและพัฒนาทรัพยากรที่สำคัญของประเทศ กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำโครงการต่างๆ ที่เป็นการสร้างความตระหนักและเตรียมพร้อมให้กับเยาวชนสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ดังนี้

1) ส่งเสริมการลงทุนทางการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเสริมสร้างศักยภาพประชากรในระบบการศึกษาที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับการศึกษามัธยมศึกษา อาชีวศึกษา อุดมศึกษา ตลอดจนการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อเตรียมความพร้อม และพัฒนาทักษะ สมรรถนะ แรงงานให้ตรงตามมาตรฐานคุณภาพงานที่ประเทศสมาชิกกำหนดไว้

2) เร่งสร้างแรงงานคุณภาพเพื่อรองรับต่อการเปลี่ยนแปลง และการแข่งขันในเวทีอาเซียน โดยเริ่มจากการพัฒนาสัดส่วนผู้เรียนสายอาชีพให้สูงขึ้นเป็นร้อยละ 60 จากผู้เรียนทั้งหมด และเร่งปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อการเรียนในสายอาชีพให้ถูกต้อง มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้มีหลักสูตรการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและมีความหลากหลายทางด้านวิชาชีพ รวมถึงการพัฒนาค่าตอบแทนสำหรับแรงงานในสายอาชีพให้สูงขึ้น เพื่อจูงใจให้เรียนในสายอาชีพมากขึ้น

3) การสร้างแรงงานที่มีคุณภาพ เพื่อรองรับต่อการเปิดเสรีทางการค้า การบริการ การลงทุนและแรงงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยเริ่มจากการทำข้อตกลงร่วมกันของสมาชิกอาเซียนในการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรีใน 7 วิชาชีพ ได้แก่ แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล วิศวกร นักสำรวจ นักบัญชี และสถาปนิก ทั้งนี้จะครอบคลุมถึงอาชีพการให้บริการด้านการโรงแรมและการท่องเที่ยวอีก 32 สาขา ที่จะถูกนำไปพิจารณาเพื่อทำความตกลงร่วมกัน

4) เร่งสร้างและพัฒนาศักยภาพของนักเรียน นักศึกษา ให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพ มีความเชี่ยวชาญในสายงาน มีทักษะด้านภาษาอังกฤษ ภาษาเพื่อนบ้าน ตลอดจนเทคโนโลยีต่างๆ เช่น โครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน (Spirit of ASEAN) โครงการเครือข่ายสหกิจศึกษา โครงการพัฒนาบุคลากรทางด้านภาษา โครงการพัฒนาวิชาอาเซียนศึกษา โครงการยกระดับคุณภาพโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านอาชีวศึกษาเทคนิคและวิชาชีพแก่เยาวชน โครงการแลกเปลี่ยนเยาวชนในอาเซียน ตลอดจนการจัดเวทีเพื่อเปิดโอกาสให้เยาวชนได้แสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในระดับชาติและภูมิภาค

นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้มีการแลกเปลี่ยน ICT ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญ เนื่องจากจะต้องเชื่อมโยงภายในประชาคมอาเซียนกันได้ โดยมีการจัดตั้ง ASEAN University และ Cyber University เพื่อการเชื่อมโยง นอกจากนี้ยังได้เตรียมการเพื่อให้มีการรับรองคุณวุฒิการศึกษาระหว่างกัน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้เรียน ซึ่งขณะนี้ไทย-จีน และไทย-มาเลเซีย สามารถรับรองคุณวุฒิได้แล้ว แต่สำหรับฟิลิปปินส์ยังไม่สามารถรับรองได้

การใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางของประชาคมอาเซียน ศธ. ได้ตั้งเป้าหมายให้นักเรียนที่จบชั้น ป.6 สามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน รวมทั้งจะต้องใช้ภาษาอังกฤษในการค้นคว้าหาความรู้จากอินเทอร์เน็ต และสื่อการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายมากขึ้น โดยได้เร่งผลักดันและดำเนินการในหลายด้าน ดังต่อไปนี้

1) สร้างศูนย์อำนวยการเพื่อให้ครูเจ้าของภาษามาสอน ครูเกษียณอายุก่อนกำหนด และครูอาสาสมัครจากประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ จีน และฟิลิปปินส์ มาสอนภาษาในโรงเรียน เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้

2) พัฒนาการเรียนการสอนแบบ English for Integrated Studies (EIS) จะมีการบูรณาการการสอนภาษาอังกฤษในวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้จัดตั้งงบประมาณเพื่อให้ครูที่จะสอนวิชาเหล่านี้ ได้ฝึกใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารระหว่างกัน นักเรียนก็สามารถเชื่อมโยงและพูดคุยกับเพื่อนต่างชาติในประชาคมอาเซียนได้

3) พัฒนาห้องเรียนแห่งอนาคต (The Global Class) ซึ่งเป็นห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถเชื่อมโยงการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย เช่น การเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ของโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ การสอนภาษาอังกฤษของติวเตอร์ที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับ โดยครูจะเป็นผู้ควบคุมการสอนและทดสอบความเข้าใจของนักเรียน หากต้องการจะให้สอนซ้ำในช่วงใด ก็สามารถทำได้ทันที ซึ่งจะเริ่มดำเนินการในโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล โรงเรียนดีประจำอำเภอ และลงไปสู่โรงเรียนดีประจำตำบล

4) การอบรมภาษาอังกฤษให้กับครู เพื่อให้ครูยุคใหม่สามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ และใช้ ICT ได้ ซึ่งในยุคปัจจุบันระบบการศึกษาต้องรองรับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและครูจะต้องเท่าทันต่อเทคโนโลยีด้วย

5.3.3 กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว การกีฬา การศึกษาด้านกีฬา นันทนาการ และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา หรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ซึ่งกระทรวงแรงงานได้เตรียมจัดทำแผนการดำเนินงานเพื่อรองรับและการเตรียมความพร้อมในก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนด้านแรงงานในปี พ.ศ. 2558 ดังต่อไปนี้

1) จัดทำแผนอบรม (Studies Plan) และสื่อประสมประกอบการฝึกอบรมหลักสูตรกลุ่มแผนกแม่บ้าน House Keeping ให้เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์อาเซียนด้านการท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2554-2558 ที่กำหนด รวมถึงหลักสูตรกลุ่มสาขาการโรงแรมซึ่งเป็นสาขาเร่งด่วน รวมทั้งสิ้น 21 หลักสูตร

2) จัดทำระบบประเมินตามหลักสูตรมาตรฐาน ASEAN-MRA ของบุคลากรด้านการท่องเที่ยว เพื่อให้ทราบถึงระดับความรู้ความสามารถของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวของไทย

- 3) จัดทำระบบ E-Learning และระบบฐานข้อมูล Online หลักสูตรสมรรถนะ ASEAN Mutual Recognition Arrangement on Tourism Professionals-MRA เพื่อเชื่อมโยงกับ Website ASEAN
- 4) การจัดตั้งเครือข่าย Tourism Professionals Certification Network (TPCN)
- 5) การประชาสัมพันธ์และให้ความรู้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน
- 6) การบูรณาการความร่วมมือกับกระทรวงที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงาน กระทรวงพาณิชย์
- 7) การจัดตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบวิชาชีพการท่องเที่ยวอาเซียน ASEAN Tourism Professional Monitoring Committee (ATPMC)
- 8) ให้ความรู้ เสริมสร้างทักษะทางด้านภาษาแก่ข้าราชการในกระทรวงและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านการท่องเที่ยว
- 9) ศึกษาผลกระทบด้านแรงงานใน 32 ตำแหน่งงาน เมื่อมีการเปิดเสรีอาเซียน

นอกจากนี้ กรมการท่องเที่ยวเองได้เตรียมแผนในปี พ.ศ. 2555 ได้แก่ สำรวจและวิเคราะห์ความต้องการด้านแรงงานของบุคลากรวิชาชีพการท่องเที่ยว ศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนความต้องการสินค้าอาเซียนด้านการท่องเที่ยว และพัฒนาบุคลากรด้านธุรกิจนำเที่ยว ผู้นำเที่ยว และมัคคุเทศก์

ส่วนการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้มีการเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องภาคการท่องเที่ยว ส่งเสริมความร่วมมืออาเซียน โดยมีนายสรรเสริญ เจริญศิริ รองผู้ว่าการ ททท. เป็นประธานคณะกรรมการด้านการตลาดและการสื่อสารท่องเที่ยวอาเซียนในปี พ.ศ. 2554-2555 รวมถึงส่งเสริมและจัดทำยุทธศาสตร์ด้านการตลาดท่องเที่ยว เพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเชื่อมโยงในภูมิภาค

5.3.3.1 สถาบันพัฒนาบุคลากรการท่องเที่ยว (สพบท.)

สถาบันพัฒนาบุคลากรการท่องเที่ยว (สพบท.) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีภารกิจหน้าที่ในการเตรียมการด้านบุคลากรการท่องเที่ยวเพื่อรองรับข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในกรอบอาเซียน ทั้งนี้ สพบท.ทำหน้าที่ในการรับรองมาตรฐานฝีมือของผู้ประกอบวิชาชีพด้านการท่องเที่ยว (ตามความตกลงยอมรับร่วมในเรื่องคุณสมบัติของนักวิชาชีพด้านการท่องเที่ยวของอาเซียน หรือ ASEAN Mutual Recognition Arrangement on Tourism Professionals: MRA) ซึ่งสมาชิกแห่งอาเซียนได้ร่วมกันจัดทำและลงนามในกรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนและกรอบความตกลงด้านการค้าบริการ ซึ่งมีแผนการดำเนินงานเพื่อรองรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ดังต่อไปนี้

- 1) สาขาวิชาชีพด้านการท่องเที่ยวภายใต้กรอบอาเซียนที่จัดทำขึ้นตามข้อตกลง ASEAN MRA นั้น ประกอบด้วย 32 อาชีพ แบ่งเป็นสาขาการโรงแรม (Hotel Service) จำนวน 23 ตำแหน่งงาน และ

สาขาธุรกิจนำเที่ยว 9 ตำแหน่งงาน ทั้งนี้ตามข้อตกลงร่วมว่าด้วยการยอมรับคุณสมบัติบุคลากรวิชาชีพด้านการท่องเที่ยวอาเซียน (ASEAN MRA) กำหนดให้มีคณะกรรมการ 3 ชุด ได้แก่

- 1.1) คณะกรรมการวิชาชีพการท่องเที่ยวแห่งชาติ (National Tourism Professional Board : NTPB)
- 1.2) คณะกรรมการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพการท่องเที่ยวแห่งชาติ (Tourism Professional Certification Board : TPCB)
- 1.3) คณะกรรมการติดตามตรวจสอบวิชาชีพการท่องเที่ยวอาเซียน (ASEAN Tourism Professional Monitoring Committee : ATPMC)

โดยที่ สพท.ได้ดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการ 2 ชุดเรียบร้อยแล้วคือ คณะกรรมการวิชาชีพการท่องเที่ยวแห่งชาติ (NTPB) และคณะกรรมการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพการท่องเที่ยวแห่งชาติ (TPCB) นอกจากนี้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬายังได้ร่วมลงนามในความตกลงเข้าใจร่วมกัน หรือ MOU (Memorandum of Understanding) กับสถาบันการอุดมศึกษา 6 แห่ง ในฐานะเป็นศูนย์เครือข่ายการประเมินมาตรฐานบุคลากรการท่องเที่ยว หรือ TPCN (Tourism Professional Certification Network) เพื่อเป็นหน่วยงานในการสร้างความรู้ ความเข้าใจ เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสาขาวิชาชีพด้านการท่องเที่ยว 32 ตำแหน่งงานแก่สถาบันการศึกษาทั่วประเทศและประชาชนทั่วไป ซึ่งสถาบันการศึกษาเครือข่าย 6 แห่ง ได้แก่

- มหาวิทยาลัยพะเยา จังหวัดพะเยา
- วิทยาลัยดุสิตธานี กรุงเทพฯ
- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาลัยภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต
- มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม
- มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี

2) การสร้างความเข้าใจในการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเพื่อรองรับการเปิดเสรีการค้าบริการภายใต้กรอบอาเซียน (ASEAN) เครือข่ายการประเมินมาตรฐานบุคลากรการท่องเที่ยว (TPCN: Tourism Professional Certification Network) ภาคเหนือ ประจำปี พ.ศ. 2555 เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในหลักสูตรมาตรฐาน ASEAN (MRA: Mutual Recognition Arrangement on Tourism Professional) จากสถาบันการศึกษา หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั่วทุกภูมิภาค สนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่ายการประเมินมาตรฐานบุคลากรทางการท่องเที่ยวไทย (TPCN) ตลอดจนการสร้างความตระหนักรู้และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในการรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC (ASEAN Economic Community) เพื่อรองรับการดำเนินการตามข้อตกลงร่วมว่าด้วยการยอมรับมาตรฐานวิชาชีพด้านการท่องเที่ยวแห่งอาเซียน หรือ ASEAN MRA ใน 6 สาขา 32 ตำแหน่งงาน เพื่อเตรียมความพร้อมให้สามารถรองรับการเปิดเสรีการค้าบริการในปี พ.ศ. 2558

ทั้งนี้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้ลงนามข้อบันทึกความเข้าใจร่วมกันหรือ MOU (Memorandum of Understanding) ร่วมกับสถาบันการศึกษา 6 แห่งทั่วประเทศเพื่อเป็นเครือข่าย TPCN (Tourism Professional Certification Network) ให้กับกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยสถาบันพัฒนาบุคลากรการท่องเที่ยว (สพบท.) ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้ดำเนินการจัดประสานงานกับสถาบันการศึกษา 6 แห่ง สำหรับการจัดประชุมสัมมนาทั่วประเทศ

โดยอาชีพของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวได้มีการกำหนดกรอบอาชีพในเบื้องต้นตามข้อตกลงอาเซียนที่จะช่วยยกระดับมาตรฐานและคุณสมบัติของวิชาชีพด้านการท่องเที่ยวของไทยให้เป็นสากลมากขึ้น จำนวน 32 ตำแหน่งงาน ใน 6 สาขาวิชาชีพ ได้แก่

- 1) การบริการอาหารและเครื่องดื่ม (Food and Beverage)
- 2) แพนกออาหาร (Food Production)
- 3) พนักงานต้อนรับส่วนหน้า (Front Office)
- 4) แม่บ้าน (House Keeping)
- 5) ตัวแทนนำเที่ยว (Travel Agencies) และ
- 6) ผู้ประกอบการท่องเที่ยว (Tour Operation)

5.3.4 กระทรวงพาณิชย์

กระทรวงพาณิชย์ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการค้า ธุรกิจบริการ ทรัพย์สินทางปัญญา และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงพาณิชย์ หรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงพาณิชย์ ตลอดจนการดูแลราคาสินค้าเกษตรและรายได้เกษตรกร ดูแลผู้บริโภคภายใต้กรอบกฎหมายของกระทรวงพาณิชย์ ส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจการค้า ทั้งการค้าสินค้าและธุรกิจบริการ รวมทั้งธุรกิจประกันภัยคุ้มครองด้านทรัพย์สินทางปัญญา รวมทั้งเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งประกอบด้วย การเจรจาภายใต้กรอบ WTO, FTA อนุภูมิภาค ภูมิภาค ฯลฯ จัดระเบียบและบริหารการนำเข้าส่งออก รวมทั้งการขยายตัวรัฐต่อรัฐ การค้ามันสำปะหลัง สินค้าข้อตกลงต่างๆ และการแก้ไขปัญหา รวมถึงรักษาผลประโยชน์ทางการค้า เช่น การดูแลเรื่อง GSP การเก็บภาษีตอบโต้การทุ่มตลาด ส่งเสริมและเร่งรัดการส่งออก ซึ่งกระทรวงพาณิชย์ได้เตรียมจัดทำแผนการดำเนินงานเพื่อรองรับและการเตรียมความพร้อมในก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนด้านแรงงานในปี พ.ศ. 2558 ดังต่อไปนี้

1) การจัดงานเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศมุ่งสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือ International Trade Day : Trade, Investment, and Tourism Cooperation towards AEC โดยการเชิญทูตพาณิชย์อาเซียนประจำประเทศไทย รวม 9 ประเทศ ได้แก่ บรูไน อินโดนีเซีย เมียนมาร์ กัมพูชา ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ สปป.ลาว เวียดนาม มาเลเซีย และผู้แทนจากกระทรวงพาณิชย์ของไทย เพื่อเพิ่มศักยภาพการค้า การลงทุน การท่องเที่ยวใน 10 ประเทศอาเซียน พร้อมให้คำปรึกษาเชิงลึกในรายประเทศ เพื่อให้ผู้ประกอบการไทยเข้าใจถึงแนวทางการดำเนินงานของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดกลยุทธ์เชิงรุกและเชิงรับ เพื่อเตรียมความพร้อมและสร้าง

โอกาสด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวในสาขาธุรกิจที่มีโอกาสหรือศักยภาพในกลุ่มประเทศอาเซียน ตามบทบาทและหน้าที่ของกระทรวงพาณิชย์ ดังนี้

- 1.1) สร้างความตระหนักรู้ให้ทุกภาคส่วนถึงโอกาสและความท้าทายของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)
- 1.2) รักษาผลประโยชน์ของไทยในอาเซียน โดยการติดตามและผลักดันการดำเนินการตามพันธกรณีของประเทศสมาชิกอาเซียน
- 1.3) ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามพันธกรณีของไทย เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือของไทยในอาเซียน และช่วยให้การเชื่อมโยงระดับภูมิภาคภายใต้กรอบอาเซียน (เช่น การทำ FTA ระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา) มีผลเป็นรูปธรรมตามเป้าหมายที่ตั้งไว้
- 1.4) ส่งเสริมให้เกิดการใช้ทรัพยากรในภูมิภาคอาเซียนอย่างเหมาะสม บนพื้นฐานผลประโยชน์ร่วมกัน
- 1.5) ดำเนินยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาความพร้อมรับการแข่งขันภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ในแง่ของสร้างควมตื่นตัวบนพื้นฐานของความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง เสริมสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และสร้างฐานสนับสนุนในวงกว้าง ตลอดจนส่งเสริมผู้ประกอบการให้ใช้ประโยชน์จากประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) และ FTA อย่างเต็มที่และต่อเนื่อง

5.3.4.1 กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

1) การกำหนด/ปรับปรุงกฎเกณฑ์/กฎระเบียบที่รับผิดชอบโดยกระทรวง ทบวง กรมต่างๆ ให้สอดคล้องกับพันธกรณีตามที่ได้ตกลงกันไว้ ทั้งในด้านการเปิดตลาดการค้าสินค้า การเปิดเสรีภาคบริการ และการเปิดตลาดด้านการลงทุนให้กับประเทศสมาชิกอาเซียน

2) สร้างกลไกการประสานงานระหว่างหน่วยงานภายในที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามแผนงานไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) โดยการจัดตั้งคณะอนุกรรมการดำเนินการตามแผนงานไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยมีปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นประธาน และประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆ จำนวน 47 หน่วยงาน (ตามคำสั่ง กนศ. ที่ 1/2550 ลงวันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2550)

3) เผยแพร่/ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานให้กับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้ทราบ เพื่อปรับตัวให้ทันกับสภาพการณ์ที่กำลังจะเปลี่ยนแปลงไป และสามารถให้ประโยชน์จากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียนได้อย่างเต็มที่ ซึ่งกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานภายในกระทรวงพาณิชย์ (กรมการค้าต่างประเทศ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กรมส่งเสริมการค้าส่งออก) และหน่วยงานจากต่างกระทรวง (กระทรวงเกษตรฯ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการคลัง) จัดการเผยแพร่ความรู้เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนให้กับทุกภาคส่วน เช่น การเผยแพร่บทความ การจัดค่ายเยาวชน การจัดสัมมนา รวมทั้งจัดวิทยากรไปบรรยาย เป็นต้น

4) การเปิดศูนย์บริการข้อมูลประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือ AEC Information Center อย่างเป็นทางการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสร้างความรู้ความเข้าใจและให้บริการข้อมูลที่ต้องการ ให้แก่ผู้ประกอบการและประชาชนทั่วไปที่มีความสนใจ รวมทั้งเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความคืบหน้าเกี่ยวกับการเจรจาเพื่อรวมตัวทางเศรษฐกิจสู่ความเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 การจัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือ AEC Information Center นี้ จะช่วยสร้างโอกาสให้กับทุกภาคส่วนให้ได้ใช้ประโยชน์สูงสุด

5) โครงการจัดสัมมนาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจต่อการพัฒนาอาเซียนเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยการพัฒนาการเปิดเสรีสาขาสินค้า สาขาบริการ ในอาเซียน สู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การสัมมนาจะเน้นกลุ่มสินค้าบริการและการลงทุนที่ไทยมีศักยภาพ เช่น ข้าว ข้าวโพด ถั่วเหลือง ปาล์ม น้ำมัน และน้ำมันปาล์ม กาแฟ และมะพร้าว ให้กับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อรู้จักปรับตัว และรับการเยียวยาหากได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรี เพื่อนำไปสู่การรวมกลุ่ม สร้างเครือข่ายของผู้ประกอบการ และทำให้นักธุรกิจไทยเป็นนักธุรกิจอาเซียนในลักษณะเคลื่อนพล SMEs ไทยสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ที่มีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนในอนาคต

6) การจัดตั้งกองทุนช่วยเหลือการปรับโครงสร้างด้านการเกษตร โดยเฉพาะเกษตรพื้นฐาน ภายใต้กระทรวงเกษตรฯ

7) การจัดตั้งกองทุนเพื่อการปรับตัวของภาคการผลิตและบริการที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้าภายใต้กระทรวงพาณิชย์ โดยสนับสนุนเรื่องการวิจัยและพัฒนา จัดหาที่ปรึกษา และปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

8) การจัดระบบบริหารการนำเข้า โดยการกำหนดให้สินค้าเกษตรบางรายการที่มีความอ่อนไหวต้องขออนุญาตนำเข้าตามเงื่อนไขที่กำหนดซึ่งจะแตกต่างกันไปตามความอ่อนไหวของสินค้า (ตาม พ.ร.บ.การส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522) มาตรการรองรับดังกล่าว เช่น กำหนดให้เป็นสินค้าที่ขออนุญาตนำเข้า กำหนดคุณสมบัติและวัตถุประสงค์ของผู้นำเข้า การขอใบรับรองกำหนดปริมาณสารพิษตกค้าง การใช้มาตรการสุขอนามัย (SPS) ที่เข้มงวด เป็นต้น ในส่วนของสินค้าข้าวที่มีความอ่อนไหวสูง ต้องมีใบรับรองมาตรฐานการนำเข้า การระบุชนิดข้าว และปริมาณที่นำเข้า ติดตามการใช้ข้าวนำเข้าและการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการตรวจสอบสินค้าข้าวนำเข้า เพื่อเป็นเงินกองทุนพัฒนาชาวนา

9) การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลสำรวจพื้นที่เป้าหมาย เพื่อติดตามศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ความเคลื่อนไหว ทั้งปริมาณและราคาอย่างใกล้ชิดและรวดเร็วเพื่อประสานหาวิธีแนวทางการแก้ไขปัญหา และวางมาตรการรองรับ

10) การใช้ พ.ร.บ.มาตรการปกป้องการนำเข้าที่เพิ่มขึ้น (Safeguard Measure) ในกรณีที่การเปิดเสรี ซึ่งก่อให้เกิดการนำเข้าสินค้ารายการหนึ่งรายการใดมากจนอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้ผลิต/ผู้ประกอบการภายในประเทศ ภาครัฐสามารถใช้อำนาจตาม พ.ร.บ.มาตรการปกป้องการนำเข้าที่เพิ่มขึ้น (Safeguard Measure) ซึ่งสภาได้ผ่านกฎหมายฉบับนี้ออกมาแล้ว ในการปกป้องผู้ผลิต/ผู้ประกอบการในประเทศได้

5.3.4.2 กรมส่งเสริมการส่งออก

กรมส่งเสริมการส่งออก มีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมการส่งออกและขยายตลาดสินค้า/บริการไทย โดยมีเป้าหมายคือรักษาตลาดเดิมและขยายตลาดใหม่ พัฒนาและให้บริการด้านการค้าและการเพิ่มศักยภาพในการส่งออก อาทิ การขยายฐานผลิตไปยังต่างประเทศ เสริมสร้างศักยภาพความเข้มแข็งให้ผู้ส่งออกไทย โดยพัฒนาผลิตภัณฑ์และการบริการให้ได้มาตรฐาน และทำการตลาดต่างประเทศได้มากขึ้น ตลอดจนส่งเสริมและสร้างภาพพจน์สินค้าและบริการไทยให้เป็นที่เชื่อถือได้ ทั้งในด้านคุณภาพและบริการลูกค้าอย่างรวดเร็ว ได้จัดทำโครงการสร้าง SMEs ไทยสู่เวทีการค้าสากล (ภาคใต้) เพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการธุรกิจ การพัฒนารูปแบบสินค้าและบรรจุภัณฑ์ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ การตลาดส่งออกให้กับผู้ประกอบการเพื่อเตรียมพร้อมการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ประกอบการ SMEs ภาคใต้ สมาชิกประเภท EL Pre-EL และ DITP SMEs Club ผู้ประกอบการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการที่สนใจจะเข้าสู่กระบวนการค้าระหว่างประเทศที่ดำเนินธุรกิจในประเภท 1) อาหาร และเครื่องดื่ม 2) แฟชั่น และสิ่งทอ 3) เครื่องสำอาง เครื่องประทีนผิว และสมุนไพรไทย และ 4) เครื่องใช้และของตกแต่ง เฟอร์นิเจอร์ ของขวัญของชำร่วย

5.3.5 กระทรวงการต่างประเทศ

กรมอาเซียน ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักภายใต้กระทรวงการต่างประเทศ มีภารกิจเกี่ยวกับการดำเนินงานและการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน ในฐานะสำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติ เพื่อดำเนินงานความร่วมมือของอาเซียนให้สำเร็จและบรรลุผลตามมติที่ประชุมสุดยอดและเป้าหมายของการจัดตั้งอาเซียน และเสริมสร้างความแข็งแกร่งและความสามารถในการแข่งขันของอาเซียนในเวทีระหว่างประเทศ ตลอดจนเพิ่มอำนาจต่อรองของประเทศไทยในกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ ซึ่งกรมอาเซียนได้เตรียมจัดทำแผนการดำเนินงานเพื่อรองรับและการเตรียมความพร้อมในก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนด้านแรงงานในปี พ.ศ. 2558 ดังต่อไปนี้

1) การจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในหลากหลายมิติ ทั้งข่าวสาร และข้อมูลในเชิงสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม

2) โครงการอาเซียนสัญจรให้ความรู้แก่ภาคประชาชน จังหวัดเชียงราย เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้เรื่องการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 แก่ภาคธุรกิจและประชาชน

3) การจัดสัมมนาเรื่อง "ประเด็นน่ารู้เกี่ยวกับอาเซียน" โดยตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างความตระหนักรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ในการสร้างประชาคมอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับ

การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ซึ่งการสัมมนาได้บรรยายถึงประเด็น พิธีสารกฎบัตรอาเซียนว่าด้วยกลไกระงับข้อพิพาท กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามกฎบัตรอาเซียน และประเด็นหัวข้อ จากสมาคมสู่ประชาคม

4) การจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมของจังหวัดนครราชสีมา สู่การเป็นประชาคมอาเซียน เพื่อให้ความรู้กับโรงเรียนนาร่องสู่ประชาคมอาเซียน ที่โรงเรียนบ้านโป่งแดงน้ำจ่าสามัคคี อำเภอขามทะเลสอ จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งโรงเรียนบ้านโป่งแดงน้ำจ่าสามัคคีเป็นโรงเรียน Buffer School โดยการบรรยายให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับอาเซียน และการเตรียมความพร้อมของจังหวัดนครราชสีมาสู่การเป็นประชาคมอาเซียน

5) โครงการสัมมนา “การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558” เพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่บุคลากร ในการที่กลุ่มประเทศชาติสมาชิก สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) 10 ประเทศ จะได้ผนึกกำลังรวมกันให้เป็นหนึ่งเดียว เพื่อสร้างความแข็งแกร่งในเวทีโลกในอีก 3 ปีข้างหน้า โดยมุ่งหวังให้ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการรวมตัวของอาเซียนในภาพรวม นำไปสู่การจัดตั้งเป็นประชาคมอาเซียนที่จะมีประชาชนเป็นศูนย์กลางภายในปี พ.ศ. 2558 อย่างแท้จริง สำหรับกลุ่มเป้าหมายของผู้เข้าร่วมสัมมนานั้น ประกอบด้วยหัวหน้าส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หอการค้า สมาคมอุตสาหกรรมในกลุ่มเบญจบุรพาสุวรรณภูมิ คณะผู้บริหาร ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงใต้ จำนวน 1,000 คน ซึ่งมีการบรรยายความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับอาเซียนจากวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิกรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ การเสวนาการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนปี พ.ศ. 2558

6) โครงการเปิดสอนหลักสูตรสำหรับข้าราชการและหน่วยงานอื่น รวมทั้งข้าราชการแถบจังหวัดชายแดน สอนภาษาอังกฤษที่ใช้ในการประชุมและภาษาประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้ความรู้และการเตรียมพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนทั่วทุกภาค ซึ่งประชาชนยังเข้าใจผิดเกี่ยวกับการเปิดประชาคมอาเซียน โดยคิดว่าทุกคนจะสามารถเดินทางข้ามประเทศไปทำงานในประเทศในกลุ่มอาเซียนได้อย่างเสรี ซึ่งอาชีพที่เปิดเสรีขณะนี้ก็มีเพียง 8 สาขาเท่านั้น คือ วิศวกร สถาปนิก ช่างสำรวจ นักการบัญชี แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล และธุรกิจท่องเที่ยว ซึ่งต้องผ่านการทดสอบวิชาชีพจากประเทศนั้นๆ ด้วย

5.3.6 กระทรวงอุตสาหกรรม

กระทรวงอุตสาหกรรมมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมไทย พร้อมทั้งชี้แนะและเตือนภัยภาคอุตสาหกรรมให้ก้าวทันโลก สร้างโอกาสและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการลงทุนและการประกอบกิจการ สนับสนุนและเสริมสร้างศักยภาพของอุตสาหกรรม วิสาหกิจ และผู้ประกอบการ ให้มีความเข้มแข็ง สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก ทั้งมีการยกระดับพื้นฐานทางปัญญา เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง กำกับดูแลการประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมให้มีการพัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืน เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค ชุมชนและสังคม บูรณาการและติดตามการดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมกับ

หน่วยงาน และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อผลักดันให้เกิดประสิทธิผล ซึ่งกระทรวงอุตสาหกรรมได้เตรียมจัดทำแผนการดำเนินงานเพื่อรองรับและการเตรียมความพร้อมในก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ดังต่อไปนี้

1) โครงการคลินิกอุตสาหกรรมเพื่อการฟื้นฟูสถานประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย โดยมอบหมายให้กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมเป็นศูนย์กลางในการดำเนินงานร่วมกับสถาบันการศึกษา สถาบันเครือข่ายของกระทรวงอุตสาหกรรม บริษัทที่ปรึกษา และสถาบันการเงินฯ รวมประมาณ 30 แห่ง ซึ่งโครงการอยู่ระหว่างแผนฟื้นฟูในเชิงลึก ที่จะมีการบริหารจัดการธุรกิจทั้งระบบ และเพิ่มศักยภาพ ตั้งแต่การผลิตไปจนถึงการตลาด โดยเน้นการพัฒนาธุรกิจให้ผู้ประกอบการ SMEs อย่างทั่วถึง เพื่อรองรับปัจจัยเสี่ยงและการแข่งขันสำหรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

2) การสนับสนุนเงินทุนแก่ SMEs ในการขยายฐานการตลาดทั้งในและต่างประเทศ เป็นการส่งเสริมศักยภาพและเสริมสร้างขีดความสามารถทางการค้า การขยายธุรกิจไปยังต่างประเทศ ซึ่งประกอบด้วย ไทย บรูไน กัมพูชา อินโดนีเซีย สปป.ลาว มาเลเซีย เมียนมาร์ ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ เวียดนาม จีน อินเดีย เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ โดยการสนับสนุนเงินทุนให้แก่ SMEs ในการจัดงานแสดงสินค้าในต่างประเทศ การจับคู่ธุรกิจ (Business Matching) ROAD SHOW และการให้ความรู้เพื่อเตรียมความพร้อมด้านการตลาดกฎหมาย การขนส่งและพิธีการด้านการส่งออก

3) โครงการเตรียมความพร้อมผู้ประกอบการเพื่อรองรับการรวมตัวกันของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ปี พ.ศ. 2555 โดยมุ่งให้ความรู้และความเข้าใจถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) เน้นให้ผู้ประกอบการโดยเฉพาะ SMEs สามารถจัดทำแผน เตรียมความพร้อมของธุรกิจ (Roadmap) ทั้งเชิงรุกและเชิงรับ เพื่อเป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมและก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ที่สามารถใช้ทรัพยากรทั้งวัตถุดิบและแรงงานจากหลายประเทศเพื่อนำมาใช้ในการผลิต

4) โครงการเตรียมความพร้อมผู้ประกอบการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) โดยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นโครงการที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ข้อมูลความรู้ความเข้าใจในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ต่อผู้ประกอบการ โดยจัดการอบรมในหัวข้อ 1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) และผลกระทบต่อภาคธุรกิจ 2. การวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ เพื่อการจัดทำกลยุทธ์ 3. การจัดทำแผนกลยุทธ์ทางธุรกิจ (Roadmap)

5) โครงการสร้างเครือข่ายด้านอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) โดยสามารถสมัคร E-marketplace รับเว็บไซต์ฟรี 1 ปี ทั้งนี้ทางคณะกรรมการฯ จะคัดเลือกผู้ผ่านเกณฑ์ เพื่อนำไปบ่มเพาะความรู้เชิงลึกด้านประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) พร้อมรุกสู่สองประเทศเป้าหมายคือ เมียนมาร์ และกัมพูชา ซึ่งจะมีการจัด Road Show ไปยังสองประเทศดังกล่าวเพื่อสร้างเครือข่ายประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ระหว่างกันด้วย

6) สร้างความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยผลักดันให้ไทยมีบทบาทหน้าที่สร้างสรรค์ในเวทีระหว่างประเทศในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งจะต้องมีการเตรียมการ ได้แก่

6.1) พัฒนาบุคลากรในทุกภาคส่วนเศรษฐกิจ ภาคการผลิต อุตสาหกรรมแปรรูป รวมทั้งผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) โดยเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องประชาคมอาเซียนให้ได้รับข้อมูลและศึกษากฎระเบียบและข้อตกลงต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจชัดเจน เพื่อให้มีความรู้และมีสมรรถนะในการแข่งขันในระบบเสรี เพื่อเตรียมความพร้อมของธุรกิจ ตลอดจนแนวทางการขยายตลาดตามโอกาสและข้อตกลงใหม่ๆ ที่จะเกิดขึ้น พร้อมทั้งมีระบบการเยียวยาช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากการปรับโครงสร้างและการแข่งขัน

6.2) ยกกระดับการให้บริการด้านสุขภาพและบริการด้านสาธารณสุข ทั้งบุคลากรและมาตรฐานการให้บริการเพื่อก้าวสู่การเป็นศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพของภูมิภาค (Medical Hub) Smart SMEs

6.3) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันการศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ตลอดจนการยกระดับทักษะฝีมือแรงงานและทักษะด้านภาษาเพื่อเตรียมความพร้อมของแรงงานไทยเข้าสู่ตลาดแรงงานในภูมิภาคอาเซียน โดยไทยมีบทบาทนำในอาเซียนร่วมกับประเทศอื่นที่มีศักยภาพ

6.4) กำหนดมาตรฐานขั้นพื้นฐานของคุณภาพสินค้าและบริการ เพื่อป้องกันสินค้าและบริการนำเข้าที่ไม่ได้คุณภาพ ซึ่งอาจก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน และก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการกำหนดคุณสมบัติของแรงงานนำเข้า เพื่อให้ได้แรงงานที่มีคุณภาพ และตรงกับความต้องการ

7) ศึกษาเสาะหาความเป็นไปได้ในการตั้งธุรกิจ โดยใช้แรงงานจากประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ฐานธุรกิจอยู่ที่ใดก็ได้ในอาเซียนจะสามารถใช้แรงงานจากประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ได้ ซึ่งจะช่วยแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานฝีมือ

8) โครงการพัฒนาโรงงานอุตสาหกรรมให้มีความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างมีส่วนร่วม หรือ CSR-DIW เป็นโครงการที่สำคัญของกรมโรงงานอุตสาหกรรมก่อนจะถึงประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) และเป็น 1 ใน 10 ของ Flagship Projects ของกระทรวงอุตสาหกรรม โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรมได้ดำเนินโครงการนี้มาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งมีโรงงานอุตสาหกรรมได้รับเกียรติบัตรแล้ว 321 ราย จากผู้สนใจเข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 384 ราย โดยสิ่งที่อุตสาหกรรมจะได้รับ คือ การนำมาตรฐานความรับผิดชอบต่อของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมต่อสังคม (CSR-DIW) ไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดการยอมรับและอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างยั่งยืน และโรงงานอุตสาหกรรมได้แนวทางการพัฒนาตนเองเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานสากล (ISO 26000 : Social Responsibility) และเป็น การเตรียมความพร้อมของโรงงานที่จะต้องสามารถแข่งขันการค้าในธุรกิจอย่างเสรีเมื่อประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ภายในเดือนมกราคม ปี พ.ศ. 2558